

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

NYLANDSPLENEN
2050

Nylandsplanen 2050 – en ny sorts landskapsplan

Nylandsplanen omfattar centrala teman inom markanvändning

Nylandsplanen 2050 är benämningen på en landskapsplanhelhet som består av tre planer med rättsverkningar: Helsingforsregionens, Västra Nylands och Östra Nylands etapplandskapsplaner. Visionen bakom de regionala planerna är en strukturöversikt som inte har rättsverkningar. Nedan används namnet Nylandsplanen för denna helhet.

Nylandsplanen är en sammanställning av alla centrala markanvändningsteman i landskapsplanen. Planhelheten tar tidsmässigt sikte på år 2050, det vill säga planen beskriver hur Nyland ska se ut senast år 2050.

Planhelheten omfattar hela Nyland med 26 kommuner med undantag av Östersundomområdet i Helsingfors, Sibbo och Vanda.

Etapplandskapsplanerna vann laga kraft genom Högsta förvaltningsdomstolens beslut 13.3.2023. I och med domstolsbehandlingen skiljer sig lösningen för handel i Västra Nylands etapplandskapsplan från de övriga etapplandskapsplanerna.

**Nylandsplanen beskriver
hur Nyland ska se ut senast
år 2050.**

Framtida fenomen i förändring och megatrender i bakgrunden

Nylandsplanens huvudmål är:

- styra tillväxten på ett hållbart sätt och skapa en balans mellan regionerna
- svara på klimatförändringen och en hållbar användning av naturen och dess tillgångar
- ökad välfärd och dragningskraft
- hållbar konkurrenskraft.

Huvudmål och delmål för Nylandsplanen.

Genom Nylandsplanen strävar man efter att svara på de utmaningar och möjligheter som vår tids stora fenomen i förändring och megatrender lyfter fram. De viktigaste av dessa är klimatförändring, internationalism och urbanisering samt utarmning av den biologiska mångfalden.

Klimatförändringen stävjas

Nylandsplanen strävar efter att stödja hållbara lösningar med tanke på klimatet bland annat genom att styra tillväxten till den befintliga bebyggelsestrukturen och beakta de områden och förbindelser som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden. Dessutom möjliggör planen bland annat lösningar som baserar sig på cirkulär ekonomi, stärker förutsättningar för hållbara färdvägar samt stöder en övergång till en förnybar, utsläpps-fri energi. Nyland siktar på att vara klimatneutralt senast år 2030.

Internationalism och hållbar konkurrenskraft främjas

Internationalism tar sig uttryck i en allt tätare ekonomisk koppling till andra länder, en utvidgning av samarbete och integration samt blandade kulturer. Internationalism och konkurrenskraft främjas speciellt genom att förbättra Nylands tillgänglighet samt genom att koncentrera tillväxten till områden som lätt kan nås med hållbara färdmedel, vilket skapar förutsättningar för tjänster, näringarnas produktivitet och andra kumulativa fördelar.

Livskraftiga centrum stöds

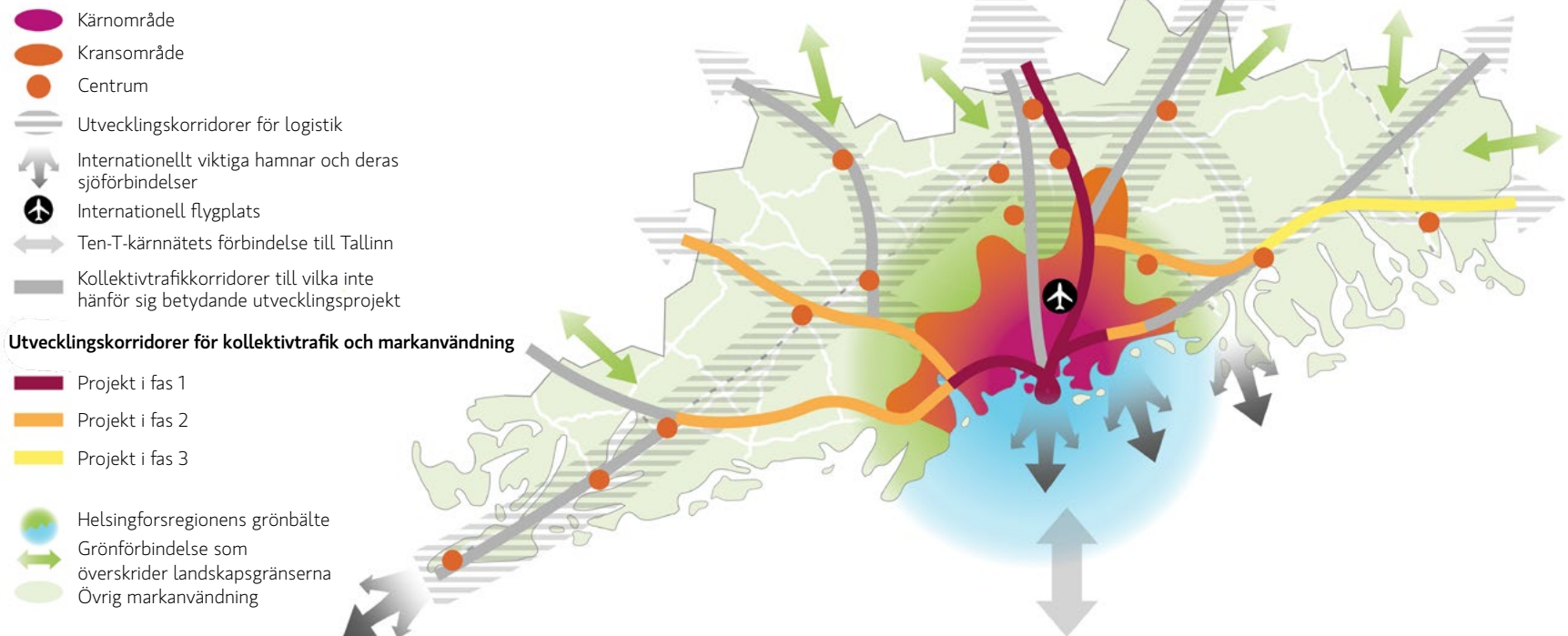
Megatrenden urbanisering har i Nylandsplanen nära samband speciellt med en hållbar styrning av tillväxten, en tätare struktur och centrumens livskraft. Centrumens livskraft och en smidig vardag stöds genom lösningar för detaljhandel, markanvändning och trafik samt genom att trygga miljöns resurser och attraktionsfaktorer.

Utarmning av naturen bekämpas

I Nyland, som på övriga håll i Finland, tar sig utarmningen av den biologiska mångfalden uttryck i att arternas livsmiljöer minskar och deras kvalitet försämras. Särskilt förändringarna i livsmiljöer i skogar ligger bakom att många arter är hotade. Nylandsplanen hjälper med att bevara miljöns värden och samordna dem med andra utvecklingsbehov inom områdesanvändningen. Det här är särskilt viktigt i de stadsregioner där det finns ett högt byggnadstryck.

Strukturöversikten drar upp stora riktlinjer som preciseras i regionala planer

I Nylandsplanen ingår en generell strukturöversikt där man tecknar en helhetsbild av landskapets regionstruktur år 2050.

Strukturöversikten omfattar hela Nyland

Strukturöversikten som omfattar hela landskapet är en vision utan rättsverkningar. Strukturöversiktens principer preciseras i regionernas etapplandskapsplaner. I strukturöversikten anges på en översiktlig nivå de områden dit Nylands prognostiserade, starka befolkningstillväxt kan riktas på ett hållbart sätt.

Inom **kärnområdet, kransområdet** samt i **centrum** kan servicen lätt nås med hållbara färdmedel, det vill säga med kollektivtrafik, till fots eller med cykel. Den största delen av landskapets tillväxt styrs således till dessa områden.

De viktigaste **utvecklingskorridorerna för kollektivtrafik och markanvändning** kopplar huvudstadsregionen till övriga Nyland och de övriga landskapen i Finland. Utvecklingskorridorerna är helheter som bildas av en trafikled och markanvändningen kring den.

Färgerna på trafiknätet beskriver den rekommenderade ordningen att genomföra utvecklingskorridorerna för kollektivtrafik och markanvändning i tre faser. Röda, orangefärgade och gula korridorer är sådana där det i framtiden finns de bästa förutsättningarna för att utveckla både markanvändningen och kollektivtrafiken.

De viktigaste **utvecklingskorridorerna för logistik** i Nyland är huvudleder för godstrafik. Längs dem koncentreras också arbetsplatser och produktion inom logistikbranschen.

Det transeuropeiska transportnätets **TEN-T-kärnnätskorridor till Tallinn** anges i strukturöversikten med en pil som anger den nuvarande förbindelsen som baserar sig på fartygstrafik, men också den planerade Tallinntunneln.

Det finns internationella och nationella transportförbindelser till transportnätets viktigaste knutpunkter, det vill säga **hamnarna** och **flygplatsen**.

Landskapsöverskridande grönförbindelser och **andra obebyggda grönområden** är viktiga områden med tanke på stävjandet av klimatförändringen, anpassningen till den, stärkandet av den biologiska mångfalden samt med tanke på miljöns produktionsförmåga och dragningskraft.

Helsingforsregionens grönbälte, det vill säga det nätverk som består av grönområdena, skärgården och kusten kring regionen samt av förbindelserna mellan dem, har en särskild betydelse med tanke på naturens rekreationsanvändning och den biologiska mångfalden i huvudstadsregionen.

Etapplandskapsplanerna svarar på regionernas behov

Helheten av Nylandsplanen med rättsverkningar består av tre planer: Helsingforsregionens, Västra Nylands och Östra Nylands etapplandskapsplaner. Regionernas planer svarar på regionernas olika behov, och det valda framställnings-sättet är mer översiktligt och strategiskt jämfört med de tidigare landskapsplanerna.

I regionernas planer har riktlinjerna i strukturöversikten konkretiserats och preciserats i form av planbeteckningar och tillhörande bestämmelser på plankartan. Dessutom ges allmänna planeringsbestämmelser som berör hela planområdet.

Av planens handlingar har plankartorna samt beteckningarna och bestämmelserna rättsverkningar. Dessa handlingar med rättsverkningar styr den kommunala planläggningen, och myndigheterna ska i sin verksamhet sträva efter att främja genomförandet av dem.

Regionernas planer har en gemensam planbeskrivning som öppnar upp och motiverar Nylandsplanens lösningar.

[**» Bekanta dig med planens material på Nylandsplanens webbsida**](#)

Innehållet i regionernas planer består av åtta teman:

- Hållbar styrning av tillväxten
- Färdsätt och logistik
- Näringar och handel
- Miljöns resurser och dragningskraft
- Energi
- Teknisk försörjning
- Miljöolägenheter
- Försvar och gränsbevakning

Kommunindelningen i regionernas planer

Helsingforsregionens etapplandskapsplan: Borgnäs, Esbo, Grankulla, Helsingfors, Hyvinge, Kervo, Kyrklätt, Mäntsälä, Nurmijärvi, Sibbo, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis.

Östra Nylands etapplandskapsplan: Askola, Borgå, Lapträsk, Lovisa, Mörskom och Pukkila.

Västra Nylands etapplandskapsplan: Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Raseborg och Sjundeå.

Hållbar tillväxt i Nyland

Landskapsplanens viktigaste mål är att styra placeringen av den växande befolkningen och arbetsplatserna i Nyland på ett hållbart sätt. Detta innebär till exempel att man stöder centrum, utnyttjar den befintliga strukturen och värnar om obebyggda markområden samt minskar på energin som används för olika färdsätt och utsläppen från trafik. I första hand styrs tillväxten till centrum, tätorter som stöder sig på dem, stationsomgivningar samt andra knutpunkter för kollektivtrafik.

Centrum utvecklas som mångsidiga helheter för boende, arbetsplatser samt offentliga och privata tjänster så att styrkorna och särdragen hos varje centrum kan utnyttjas. Kommersiella tjänster förläggs i första hand till centrum som också är lättillgängliga med olika färdsätt.

Med beteckningen för **utvecklingszoner för tätortsfunktioner** anges de områden som omger de största centrumen. Att effektivisera bebyggelsestrukturen i dessa områden är viktigt med tanke på landskapet som helhet.

När en befintlig struktur effektiviseras förbättrar detta förutsättningarna för tjänster, kollektivtrafik, gång och cykling. Mångsidiga helheter för boende, arbetsplatser, tjänster och grön infrastruktur erbjuder möjligheter för ett mångsidigt boende och näringar.

I Helsingforsregionens etapplandskapsplan anges också **huvudstadsregionens kärnzoner** där målet är en nätverkslik kollektivtrafikstad som är tätare än den omgivande utvecklingszonen för tätortsfunktioner och byggd på ett effektivare sätt.

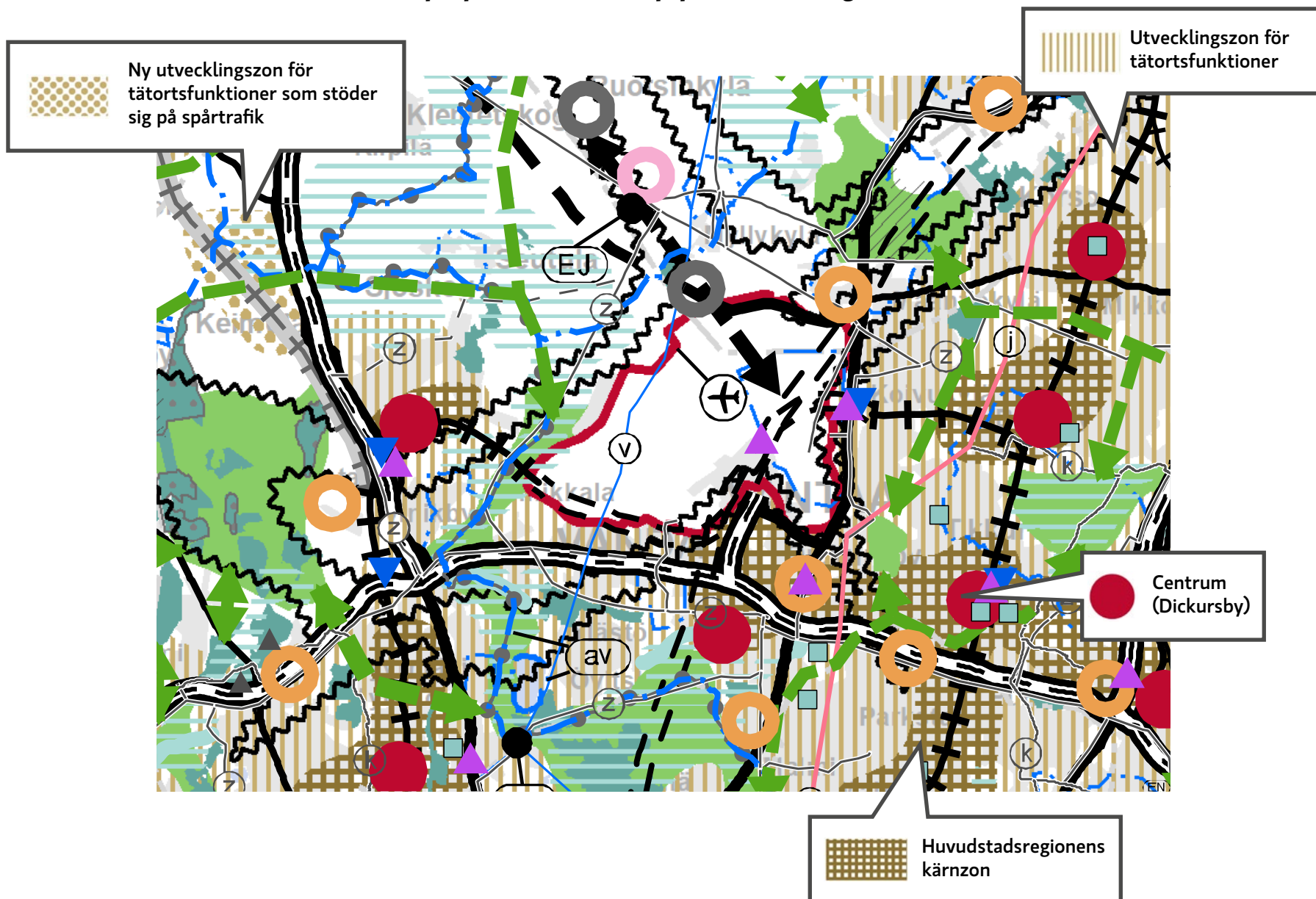
Samtidigt är det viktigt att se till att rekreationsmöjligheterna och miljöns särskilda värden beaktas när bebyggelsestrukturen görs effektivare.

Tillväxten styrs till centrum, tätorter som stöder sig på dem, stationsomgivningar samt till andra knutpunkter för kollektivtrafik.

Hållbar styrning av tillväxten

Exempel på temats landskapsplanebeteckningar i Vanda

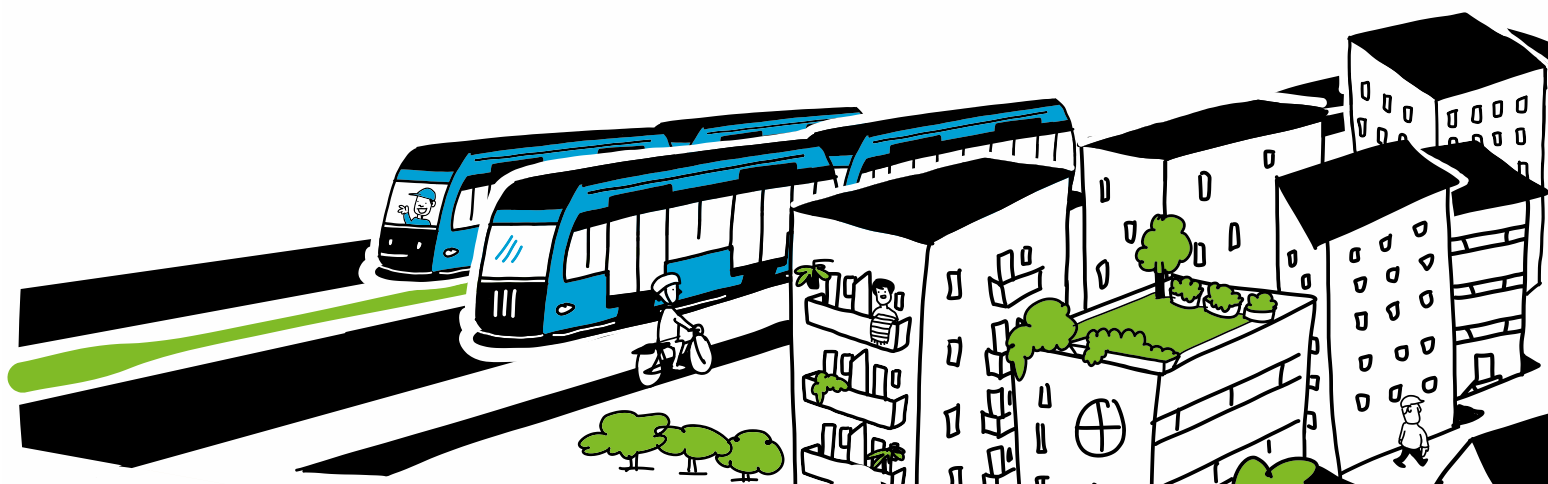
Landskapsplanen möjliggör en hållbar utveckling av staden: en tätare spårvagnsstad i Vanda som exempel

Landskapsplanen kan genomföras på många olika sätt genom kommunal planläggning. Till exempel i Vanda mellan Västerkulla och flygplatsen anges i landskapsplanen **huvudstadsregionens kärnzon** med centrum som syftar till en utveckling av en effektiv stadsmiljö och högklassig kollektivtrafik. Enligt Vanda stads planer kommer genomförandet av zonen att vara förknippat med en ny, cirka 20 kilometer lång spårvägsförbindelse samt en tät zon för stadsbyggande som stöder sig på den.

En ny högklassig kollektivtrafikkorridor möjliggör utvecklingen av stadsstrukturen i östra Vanda på ett nytt sätt och

förbinder området till en ännu tätare del av nätverket av Vanda och centrumen i hela huvudstadsregionen.

Utvecklingen av zonen för spårvagnsstad i Vanda stöds också genom andra beteckningar i landskapsplanen. Mångsidiga centrum med invånare, butiker och andra tjänster stöder utvecklingen av regionen. **Omstigningsplatser för kollektivtrafik och områden för anslutningsparkering** kopplar samman centrumen ännu starkare med det omgivande nätverket.

Lokaler och stöd för näringar

Landskapsplanen styr också näringsverksamhet, speciellt detaljhandel. Genom landskapsplanen stöds också placeringen av andra näringar, såsom produktion och logistik eller funktioner för cirkulär ekonomi.

Hur styr landskapsplanen handel?

Genom landskapsplanens mångsidiga beteckningar för handel eftersträvas ett balanserat och hållbart tillgängligt regionalt servicenät. Således vill man också stödja en smidig vardag för invånare.

Enligt markanvändnings- och bygglagen ska handeln i första hand förläggas till **centrum**, och därför finns det inte heller några begränsningar för storleken på och placeringen av affärer i de centrum som anges i landskapsplanen. Detta stöder också planens mål om att stödja livskraftiga centrum och en smidig vardag.

I landskapsplanen fastställs storleksgränser för **affärer av regional betydelse**. En stor detaljhandelsenhet av regional betydelse har regionala konsekvenser som omfattar mer än en kommun. Gränserna för handeln av regional betydelse varierar mellan olika planbeteckningar och områden. Den handel som ligger under dessa gränser anses vara av lokal betydelse, vilket innebär att placeringen av sådan handel sker efter kommunens eget övervägande.

Utanför centrum anvisas också stora koncentrationer av handel av regional betydelse, det vill säga **områden för**

handel. Till dessa områden kan man förlägga affärer som kräver mycket utrymme, till exempel möbel- och bilaffärer. I dessa områden begränsas maximistorleken på handeln enligt det omgivande områdets köpkraft.

Särskilda krav på placering av produktion, cirkulär ekonomi och marksubstanshantering

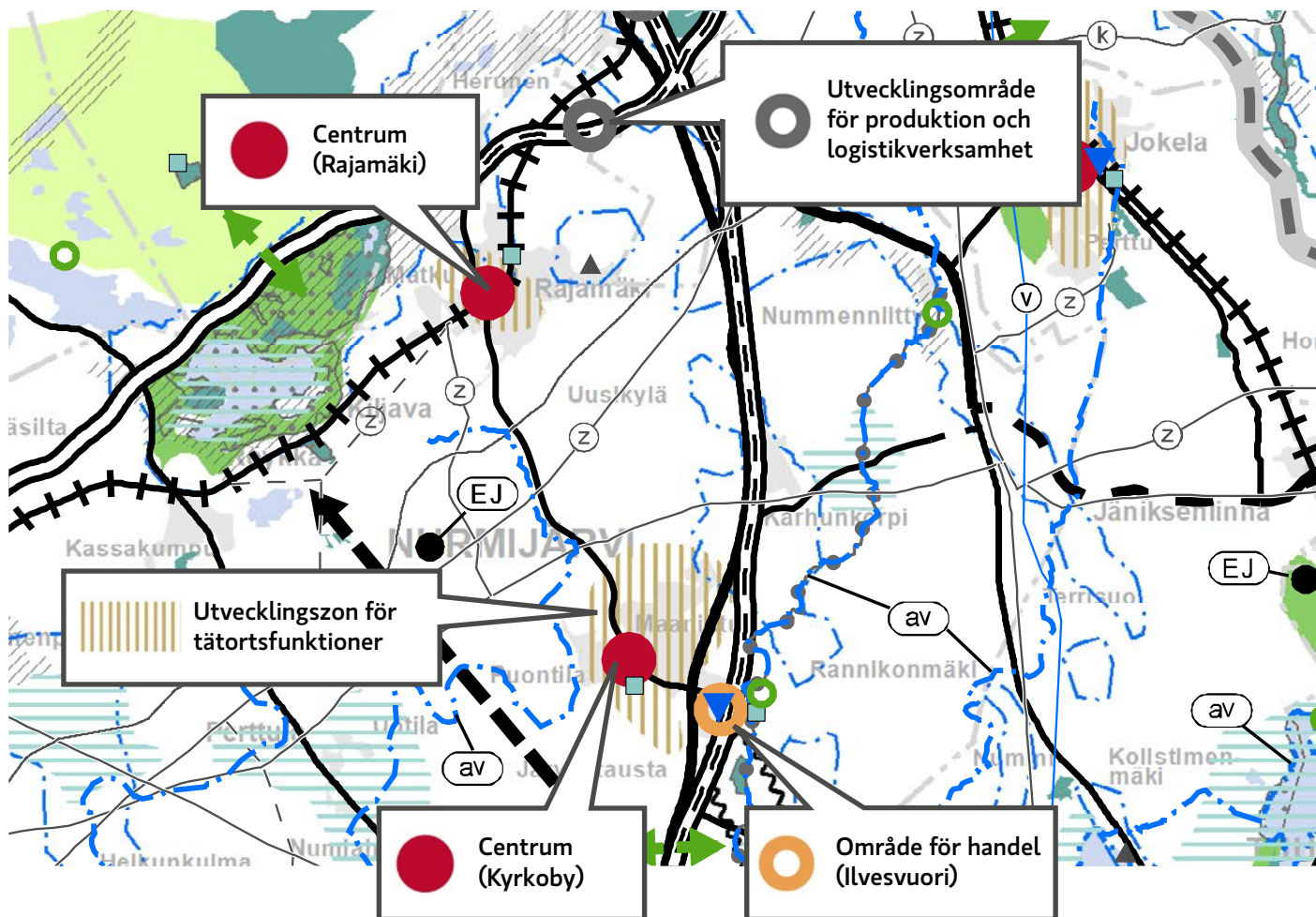
En mångsidig företagsverksamhet förläggs gärna till de bästa platserna i attraktiva stadsområden, men en industriell verksamhet ska ofta förläggas till områden utanför tätorter på grund av dess utrymmeskrävande funktioner och skadliga effekter. Enligt landskapsplanen placeras **områdena för produktion och logistikverksamhet** längs stora trafikleder, men så nära tätorter som möjligt på grund av tillgången på arbetskraft.

Cirkulär ekonomi är en växande näringsgren i framtiden, och med hjälp av den är det möjligt att minska användningen av naturtillgångar, öka nyttoanvändningen av återvinningsmaterial och öka synergifördelarna mellan olika branscher. I landskapsplanen anges potentiella områden och objekt för utrymmeskrävande **områden för cirkulär ekonomi**.

I landskapsplanen anges med **beteckningen för marksubstanshantering** omfattande områden för regional marksubstanshantering. Verksamheten medför skadliga miljökonsekvenser, och dessutom orsakar långa transporter utsläpp och ökar byggkostnaderna. Planläggning behövs för att samordna marksubstanshanteringen med den övriga markanvändningen.

Näringar och handel

Exempel på temats landskapsplanebeteckningar i Nurmijärvi

Landskapsplanen möjliggör mångsidig näringsverksamhet: Nurmijärvi som exempel

Landskapsplanen kan genomföras på många olika sätt genom kommunal planläggning. Till exempel i Nurmijärvi möjliggör landskapsplanen genomförandet av en mångsidig lösning för handel genom kommunal planläggning.

I Nurmijärvis **centrum** (centrumområdena i Klövskog, Nurmijärvi kyrkoby och Rajamäki) begränsar landskapsplanen inte omfattningen av handeln, utan kommunen får själv fastställa storleken på affärer och hur de förläggs.

Enligt landskapsplanens **allmänna planeringsprinciper** anses en affär på mindre än 4 000 kvadratmeter våningsyta vara en affär av lokal betydelse. I Nurmijärvi, som i övriga delar av Nyland, får kommunen fritt fatta beslut om hur affärer av lokal betydelse förläggs.

De undre gränserna för stora handelsenheter av regional betydelse är större i Helsingforsregionen och således också i Nurmijärvi inom **utvecklingszoner för tätortsfunktioner** som omger centrum, det vill säga det är möjligt att förlägga större handelsenheter till dessa områden än utanför dem.

Utrymmeskrävande affärer kan förläggas till **områdena för handel** i Mäyränkallio och Ilvesvuori inom ramen för de separat fastställda maximidimensioneringarna för dem.

**Landskapsplanen
fastställer gränserna
för handeln av regional
betydelse.**

Trafiksystem för hållbara färdssätt som mål

Nylandsplanen strävar efter ett trafiksystem som bygger på hållbara färd sätt och som stöder Nylands centrala roll på nationell nivå och landskapets internationella konkurrenskraft samt invånarnas smidiga och hållbara mobilitet. Projekt som förbättrar Nylands tillgänglighet är viktiga med tanke på den internationella konkurrenskraften och utvidgandet av arbetsmarknadsområdet.

Styrning av tillväxten främjar hållbar mobilitet

Det mest hållbara är de färd sätt som förbrukar minst naturtillgångar. Det mest hållbara sättet att ta sig fram korta sträckor är att gå och cykla; för längre sträckor är kollektivtrafiken det mest hållbara färd sättet.

Nylands tillväxt styrs till sådana områden där de nya invånarna kan utnyttja kollektivtrafikens befintliga infrastruktur och tjänster. Tack vare en tätare infrastruktur kan kollektivtrafiktjänsterna och den befintliga infrastrukturen förbättras ytterligare.

Utvecklandet av vägar och banor tryggar i första hand de transporter som näringslivet kräver samt skapar möjligheter och beredskap för områdenas framtida utveckling. I landskapsplanen indelas vägarna enligt sin primära betydelse i vägar av betydelse på riksnivå, landskapsnivå och regional nivå. Banorna indelas i huvudbanor och förbindelsebanor samt metro. När det gäller sträckningar för stora

banprojekt anges bland annat direktbanan Esbo–Salo, Flygbanan och Tallinntunneln som huvudbanor.

Logistiksystem i förändring

Goda transportförbindelser är ett livsvillkor för industrin och logistikfunktionerna. Den ökade näthandeln har redan ändrat handelns transportkedjor och således ökat betydelsen av stadslogistik som en del av logistiksystemet.

Viktiga logistiska knutpunkter är hamnar, flygplatsen och omfattande produktions- och logistikområden. Med tanke på en fungerande logistik är det väsentligt att logistikens utvecklingskorridorer och förbindelserna till logistikens knutpunkter är smidiga och det går att förutsäga restiden.

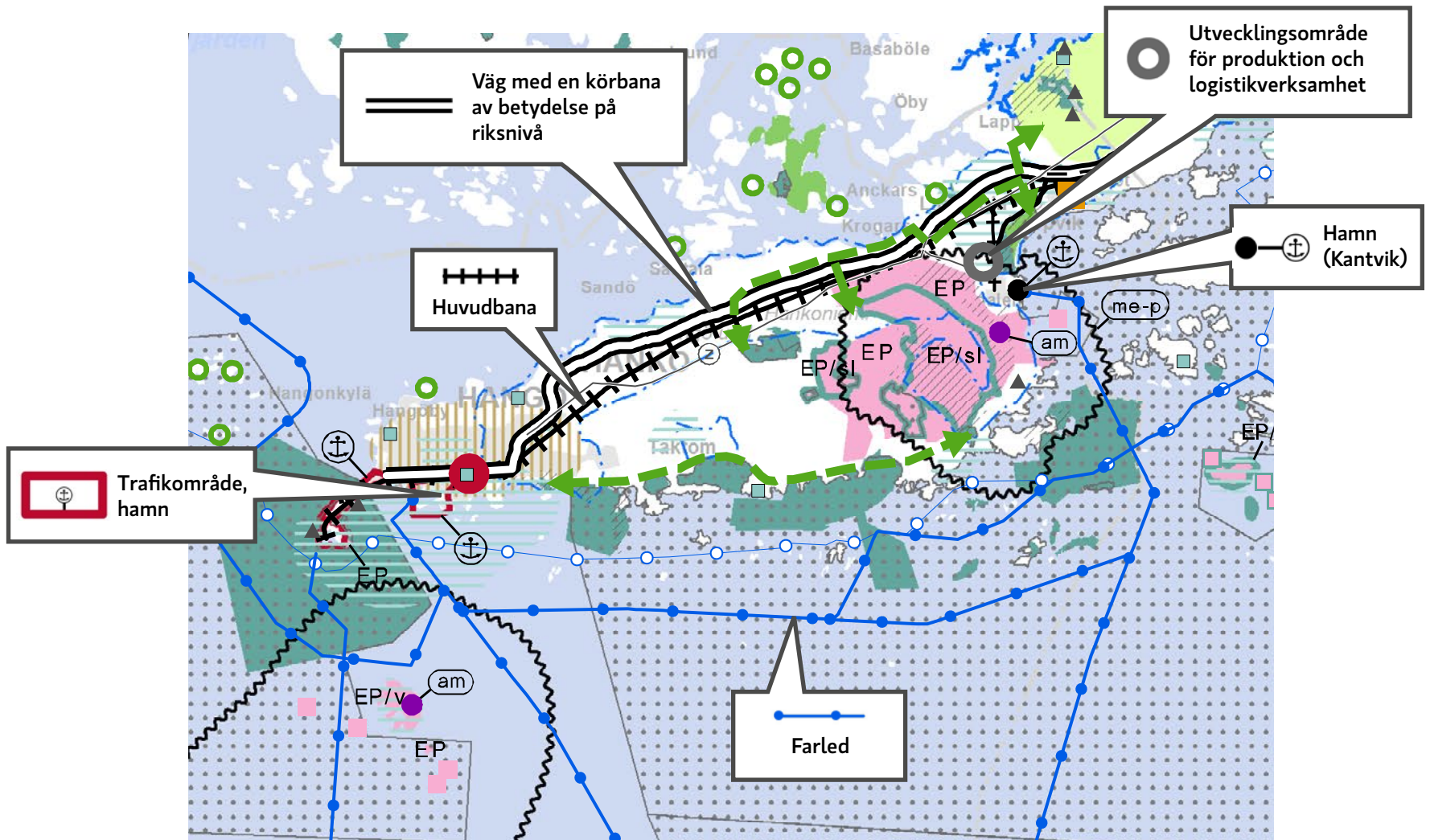
Logistikområdena har flyttats längre bort från landskapets kärna på samma sätt som industriområdena. Logistikcentralerna är viktiga arbetsplatskoncentrationer, vilket innebär att man ska säkerställa deras tillgänglighet också med kollektivtrafik, till fots och med cykel.

Projekt som förbättrar tillgänglighet är viktiga med tanke på den internationella konkurrenskraften.

Färdsätt och logistik

Exempel på temats landskapsplanebeteckningar i Hangö

Landskapsplanen förbättrar transportkedjor: Nylands logistiksystem som exempel

Nylands logistiksystem är som ett nät med korridorer i olika riktningar som förenas av knutpunkter, såsom hamnar och logistikcentraler. Varor kan transporteras med båt, tåg, lastbil eller till och med flygplan, och de kan flera gånger byta transportmedel. Dessa olika delar av transporten bildar en transportkedja.

Till exempel en läskedrycksflaska kan transporteras med en lastbil på en båt till Hangö hamn där lastbilen kör ut ur båten och omedelbart fortsätter via riksväg 25 till en logistikcentral i Mäntsälä. Från logistikcentralen transporteras läskedrycksflaskan med en mindre lastbil till en butik tillsammans med andra livsmedel. På så sätt kan varje nylänning köpa sin favoritdryck varje dag i sin närbutik.

Industriella råvaror flyttas ofta från båtar till tåg där de kan transporteras till industrianläggningar på ett miljövänligare sätt än längs landsvägar. Inom Nyland är transportsträckorna så korta att järnvägstransporter används endast sällan, men man strävar efter att öka andelen järnvägstransporter när det gäller transporter via hamnarna i Nyland till övriga delar av Finland.

**Grön omgivning förbättrar livskvalitet
och ökar mångfalden**

En livskraftig natur är nödvändig för människans välbefinnande. Att värna om naturen är dock viktigt också oavsett människans behov. I Nylandsplanen anvisas **områden och förbindelser som är av betydelse med tanke på naturens mångfald, kulturmiljöer, naturtillgångar och rekreation.**

Miljöns värden beaktas också när andra funktioner styrs. Denna helhet i planlösningen kallas för miljöns resurser och dragningskraft. Dessa faktorer påverkar centralt invånarnas välfärd, regionernas attraktionskraft och naturens anpassningsförmåga.

Grönområdena upprätthåller den biologiska mångfalden, ekosystemens verksamhet och vattenreserverna. En grön miljö har en positiv inverkan på invånarnas hälsa och livskvalitet. Också vattenområdena är viktiga ekosystem, och dessutom erbjuder de förutsättningar för att utveckla rekreation och turism. Grönområdena, förbindelserna mellan dem, vattendragen och havet hör alla till landskapets gröna infrastruktur.

Under kommande decennier beräknas invånarantalet i Nyland öka i betydande grad, vilket ökar byggnadstrycket. Samtidigt ökar klimatförändringen och anpassningen till den behovet av mångsidiga, tillräckligt omfattande naturområden samt av ett ekologiskt nätverk som kopplar

samman dessa. Efterfrågan på lättillgängliga naturobjekt ökar och det finns mångsidigare sätt att röra sig i naturen. Många näringar i Nyland baserar sig direkt på naturtillgångar eller utnyttjar naturen indirekt.

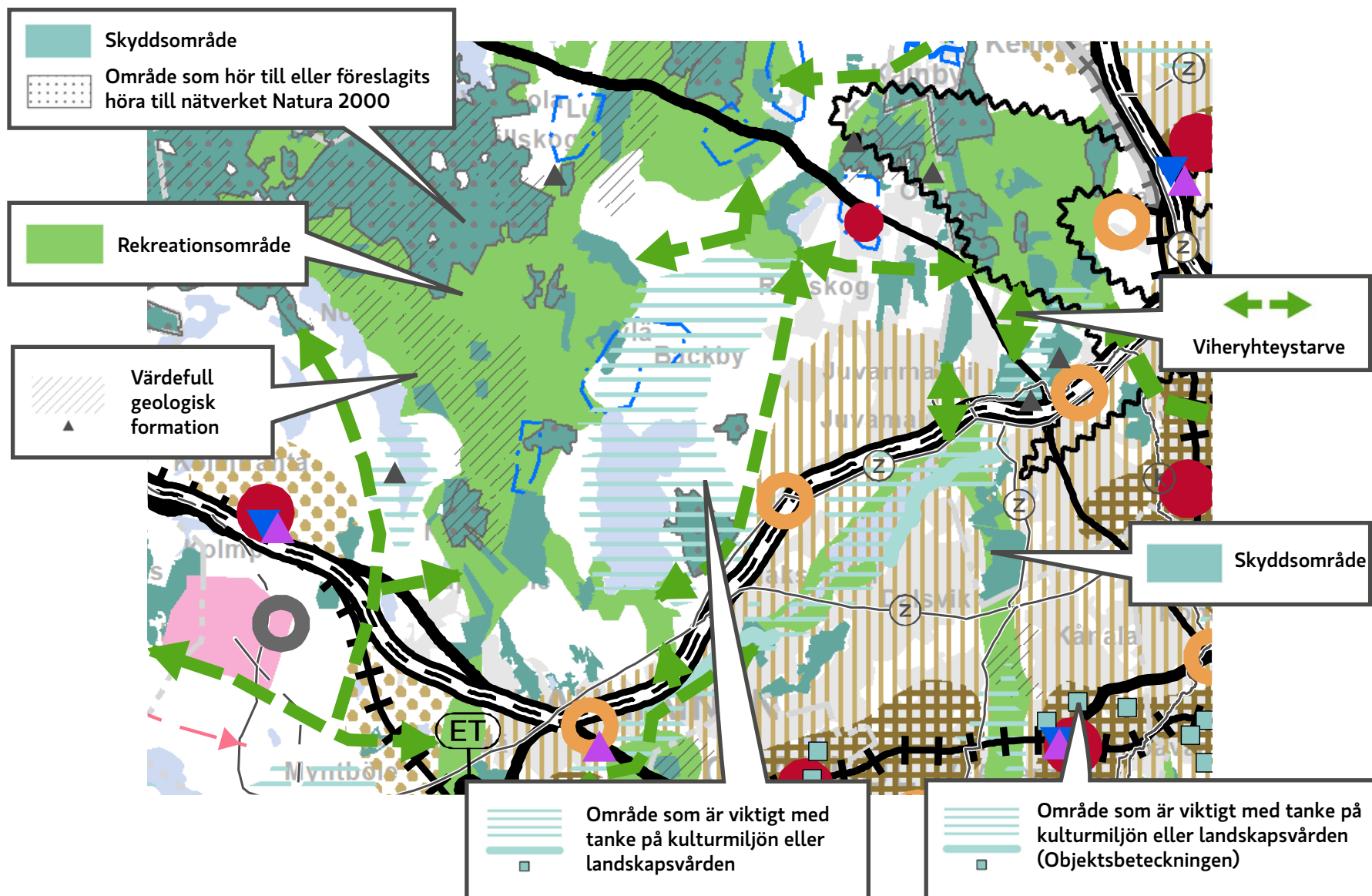
Genom Nylandsplanens lösningar strävar man efter att viktiga områden för grön infrastruktur bevaras och att dessa är sammankopplade med varandra. På så sätt tål helheten bättre förutsedda och oförutsedda förändringar. Det är viktigt att på ett hållbart sätt utnyttja miljöns resurser på lång sikt. Detta leder till en attraktiv miljö med tanke på såväl boende som fritid, likaså turism.

**Grönområden, förbindelser
mellan dem, vattendrag
och havet hör alla till
landskapets gröna
infrastruktur.**

Miljöns resurser och dragningskraft

Exempel på temats landskapsplanebeteckningar inom huvudstadsregionens grönbälte

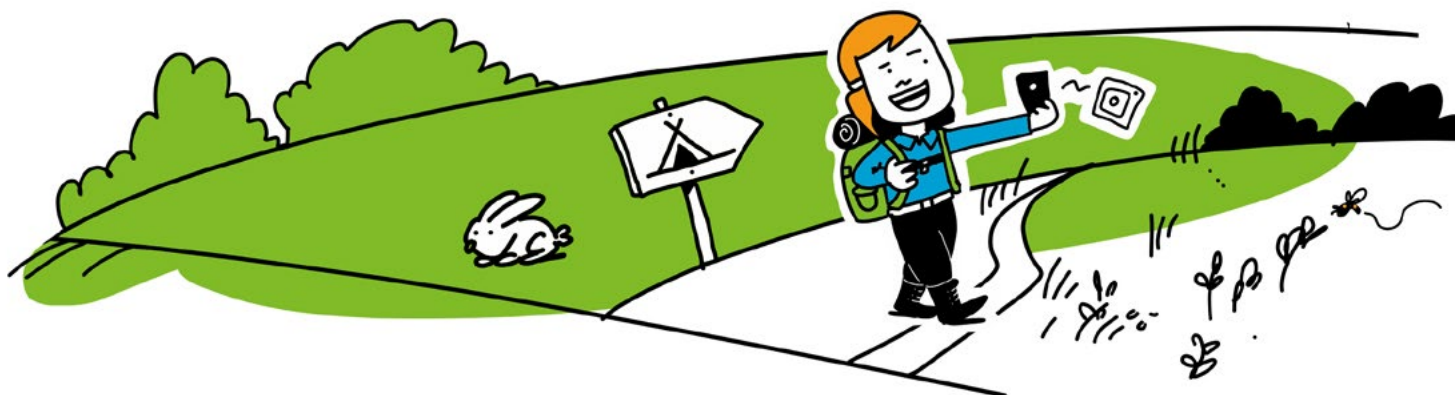
Landskapsplanen balanserar efterfrågan på rekreation: grönbältet som exempel

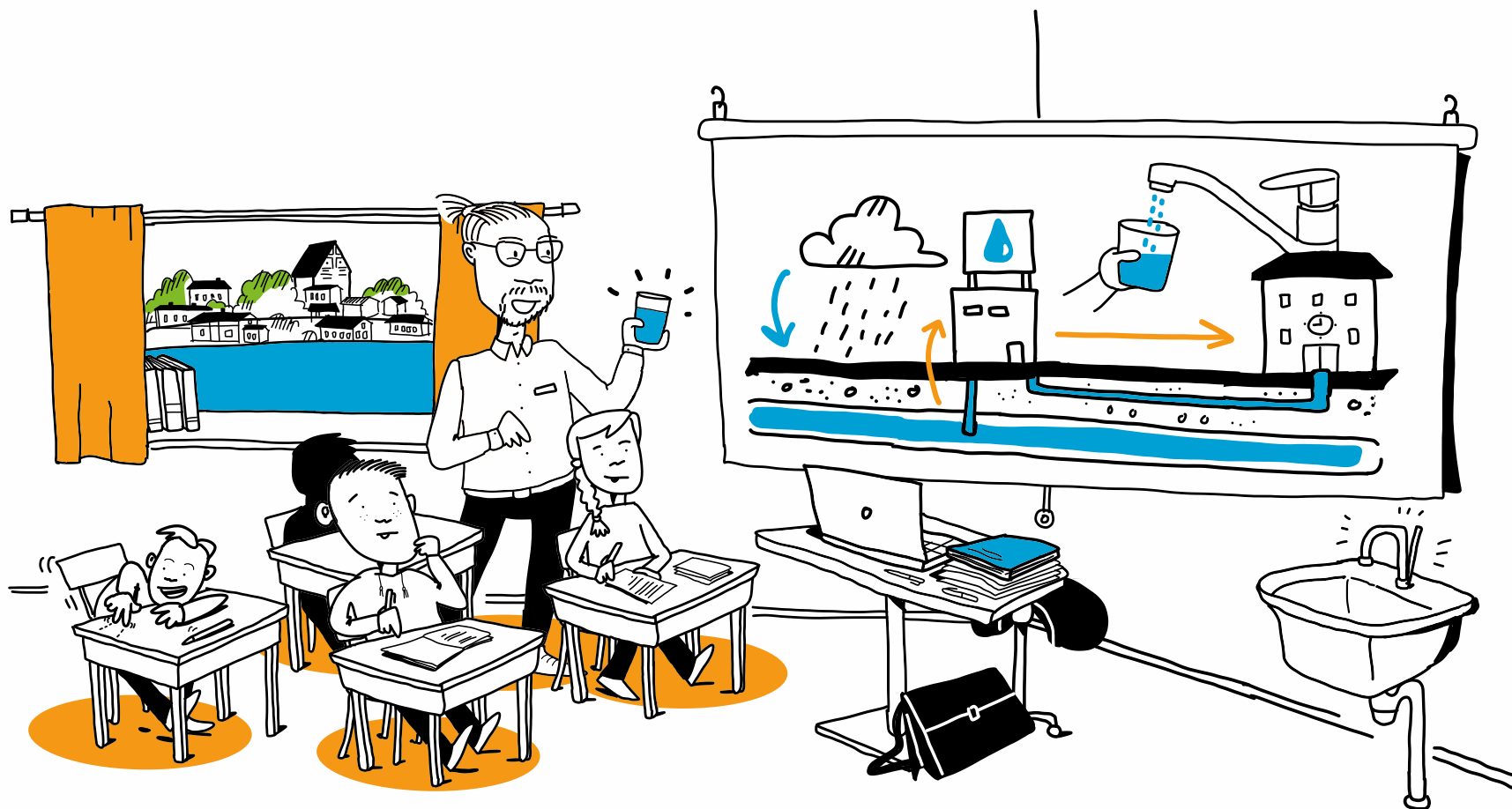
Grönbältet är den helhet som omfattar grönområden, kusten och skärgården i Helsingforsregionen. I Finlands mest tätbebyggda region och dess närhet erbjuder grönbältet rekreation och andra fördelar med naturen för invånare samt globalt attraktiva naturobjekt för turister. Grönbältets livskraft och funktionalitet förutsätter också att ekologiskt viktiga områden och förbindelser ska tryggas.

Helsingforsregionens grönbälte syns i planlösningen på flera olika sätt. Stommen i grönbältet består av **skydds- och rekreationsområden, skogbevuxna grönförbindelser** som förenar dem samt av **kulturmiljöer**. Dessutom inbegriper grönbältet skogs- och åkerområden samt vattendrag där användningen styrs genom allmänna planeringsbestämmelser.

Grönbältet är av stor betydelse för invånarnas välfärd och regionens dragningskraft. Å andra sidan ställer den snabbt växande befolkningen i Helsingforsregionen allt större krav på grönbältets funktionalitet och hållbarhet. Olika typer av rekreationsområden som är lättillgängliga balanserar användningstrycket i och slitaget på de populäraste områdena. Målet är också att grönbältet i allt högre grad ska utnyttjas som helhet – med beaktande av områdets mångsidiga särdrag.

Inom grönbältets verkningsområde befinner sig över 1,5 miljoner människor redan i nuläget. Inom området finns det mycket företag som tillhandahåller tjänster inom turism och rekreation samt ett omfattande spektrum av föreningsverksamhet. Fördelen med grönbältet är nu och i framtiden att alla har tillgång till naturupplevelser. Inom grönbältet kan man beundra urbana blommande parker, vandra i mäktiga ödemarksskogar och njuta av den havsnära skärgården.

**Landskapsplanen tryggar också
samhällets kritiska funktioner**

Teknisk försörjning som grund

En fungerande och störningsfri samhällsförsörjning utgör en viktig grund för ett säkert, hälsosamt och trivsamt samhälle. Landskapets tillväxt förutsätter att samhällstekniska funktioner tryggas och samordnas med det växande landskapets behov och klimatmålen. Målet med landskapsplanen är att trygga nätverk och områdesbehov för samhällstekniska funktioner av betydelse på riks- och landskapsnivå samt framtida möjligheter att utveckla energiöverföring, vattentjänster och avfallshantering.

Hållbar energiproduktion är framtid

Landskapsplanen främjar en övergång till ett hållbart energisystem med tanke på klimatet. I planen anges stora koncentrerade anläggningar och nätverk, såsom Lovisa kärnkraftverk, stamnät för elöverföring, överföringsförbindelser till Estland samt naturgasnät.

Genom de allmänna planeringsbestämmelserna främjar man produktionen av förnybar energi och styr villkoren för placeringen av lokal vindkraft och vidsträckta produktionsområden för solenergi.

Genom att främja att skogarnas totala areal bevaras så stor som möjligt tryggar man också produktionsmöjligheter för träenergi och skogsbaserad bioenergi som en del av en mångsidig användning av skogarna.

Lösningen för vindkraft enligt etapplandskapsplan 4 styr vindkraftsbyggande av betydelse på landskapsnivå.

Miljöolägenheter kontrolleras genom planläggning

Landskapsplanen granskar sådana funktioner med miljökonsekvenser som innebär att man ska fästa särskild uppmärksamhet vid att samordna markanvändningen. Enligt Nylandsplanen är sådana funktioner till exempel **anläggningar som orsakar fara för storolyckor** och deras **skyddszoner, flygbuller från Helsingfors-Vanda flygplats** samt **skjutbanor**.

I den mer detaljerade planeringen ges en allmän bestämmelse för hela planområdet om att beakta s.k. Seveso-anläggningar och lager som orsakar fara för storolyckor, och dessa anläggningar anges i en kartbilaga utan rättsverkningar.

Försvar och gränsbevakning skyddar människor

Genom att anvisa **områden som hänför sig till Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets verksamhet** strävar man efter att trygga försvarsförvaltningens verksamhetsförutsättningar ur markanvändningens synvinkel och samtidigt beakta förändringarna i verksamhetsmiljön.

Exempel på temats landskapsplanebeteckningar i Borgå

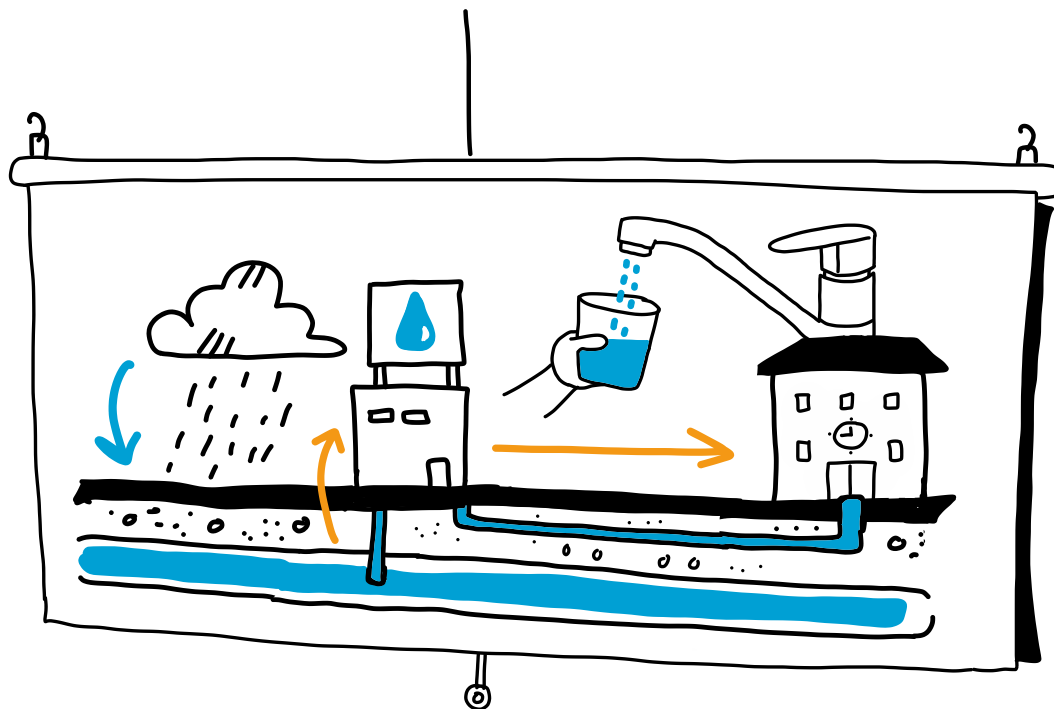

Landskapsplanen tryggar tillgång på rent vatten: grundvatten som exempel

Cirka åtta procent av Nylands areal är grundvattenområden. Många av landskapets tätorter ligger inom grundvattenområden, såsom Hangö, Lojo, Nummela i Vichitis, Nurmijärvi kyrkoby, Hyrylä i Tusby, Träskända, Hyvinge, Borgå och Lovisa, vilka alla har tryck på att utveckla markanvändningen nu och i framtiden.

Betydelsen av rent vatten kommer att öka i allt högre grad i framtiden. Samhällellas vattenförsörjning i Nyland baserar sig i huvudsak på grundvatten med undantag av

huvudstadsregionen som får vatten via Päijännetunneln. Kvaliteten på grundvatten försämrats av utsläppen från industri, trafik och bebyggelse, förorenade markområden samt en förändrad markanvändning. Hur riklig en grundvattenförekomst är inom en viss tid äventyras av klimatförändringen och perioder med låga regnmängder som klimatförändringen eventuellt orsakar. Med grundvattenbeteckningen vill man trygga grundvattnets kvalitet och riklighet så att nylänningarna också i framtiden har möjlighet att njuta av rent grundvatten. Landskapsplanen behövs också för att samordna grundvattenskyddet med den övriga markanvändningen.

Genomförandet av landskapsplanen främjas och följs upp

Landskapsplanen är inte i och för sig en genomförandeplan, utan landskapsplanernas mål förverkligas genom en mer detaljerad planering av områdesanvändningen. När kommunerna utarbetar general- och detaljplaner samt andra planer och program för markanvändning inom sitt område tjänar landskapsplanen till ledning för en mer detaljerad planering.

Genomförandet av landskapsplanen främjas genom utlå-tanden och myndighetsarbete, intressebevakning, projekt-verksamhet och kommunikation.

Ett tätt samarbete med regionens kommuner är Nylands förbunds centrala sätt att informera om landskapsplanens mål och främja genomförandet av dem.

Förbundets planer har inverkan på kommunerna men också på andra myndigheters planering och beslutsfattande som berör områdesanvändning. Staten har en betydande roll i genomförandet av landskapsplaner när det gäller till exempel vägar, banor och skyddsområden.

Genom att följa hur landskapsplanen genomförs kan man bedöma hur väl de mål som ställts upp för landskapspla-nen har förverkligats. Uppföljningen av genomförandet kan innebära till exempel hur region- och bebyggelsestruktu-ren, trafiknätet eller kultur- och naturmiljön förändras i förhållande till planens mål.

Ett annat sätt att bedöma hur landskapsplanen har genomförts är att granska hur de områden och andra beteckningar som angetts i planen syns i kommunala planer och myndighetsbeslut. Då kan genomförandet av landskapsplanen innebära till exempel inrättande av nya naturskyddsområden eller främjande av planeringen av en banreservering och därtill hörande stationsomgivning.

Uppföljningen tjänar sakkunniga vid myndighetsarbete och planering samt hjälper att skapa en helhetsbild. Också kom-munerna och andra intressentgrupper drar nytta av regionens gemensamma uppgifter för uppföljning. Dessutom bidrar uppföljningen till att man i framtida planer kan komma med nya lösningar och vid behov korrigera tidigare lösningar.

Utgivare: Nylands förbund
Helsingfors 4/2023

illustrationer: Linda Saukko-Rauta

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi
uudenmaanliitto.fi • [@Uudenmaan liitto](https://www.instagram.com/Uudenmaan_liitto)